

JUBILEJNÍ 30. ROČNÍK MEZINÁRODNÍ STUDENTSKÉ SOUTĚŽE URBAN DESIGN AWARD

Studentská soutěž Urban Design Award slaví letos své 30. výročí. Za tuto dobu poroty hodnotily přes tisíc projektů, z nichž 204 obdrželo ceny. Dnes mezi více než třemi stovkami úspěšných autorů najdeme lídry významných ateliérů, vedoucí pracovníky státních institucí a také jednoho děkana fakulty.

V ročníku 2024/2025 posuzovala mezinárodní porota ve dvou kolech celkem 61 prací. Letos zasedala ve složení **Bernard Storch** (předseda poroty), **Marek Hlavička**, **Katarína Smatanová**, **Anna Małachowicz**, **Marek Bečka**, **Paulina Sikorska**, **Fanni Sipos**, **Nora Vranová** a **Haris Piplaš**. K ocenění nakonec vybrala šest projektů. První cenu získaly studentky z FAD STU v Bratislavě Nina Belasová a Victoria Betušová za projekt nové čtvrti v Banské Bystrici. Další ceny si rozdělili studenti z FA ČVUT v Praze a FAD STU v Bratislavě. Novinkou právě ukončeného ročníku byla aktivní spolupráce s kolegy krajináři. Výsledek všechny mile potěšil, hned dvě práce z šesti oceněných řeší právě krajinu a její bezprostřední vazbu na sídla. Studentské projekty přináší pestrou mozaiku přístupů k řešení problémů rozvoje nejen měst, ale i navazující krajiny – od promyšleného způsobu, jak zacházet pomocí nástrojů krajinného plánování s dešťovými vodami, až po výstavbu nových čtvrtí v rámci metropolí. Oceněné projekty vždy vynikají precizní analýzou a velkým množstvím práce na návrhu.

Soutěž pořádá Ústav prostorového plánování FA ČVUT v Praze ve spolupráci se sedmi partnerskými univerzitami a profesními asociacemi urbanistů a územních plánovačů ze Slovenska, Polska a Maďarska. Generálním partnerem je Asociace pro urbanismus a územní plánování České republiky. Záštitu poskytují Česká komora architektů, Mezinárodní rada urbanistů ECTP a Mezinárodní federace krajinářských architektů IFLA. Jak podotýká předseda organizačního výboru soutěže Vít Řezáč: „Part-

nerské organizace zajišťují renomované porotce, kteří jsou převážně činní mimo akademickou sféru. Tím se daří naplnovat jeden z cílů soutěže, totiž propojení názorů a pohledu praxe s akademickým prostředím.“

Vyhlášení vítězů a putovní výstava

Vyhlášení vítězů soutěže proběhlo 2. března 2026 tradičně na půdě Fakulty architektury ČVUT v Praze za účasti jejího děkana doc. Dalibora Hlaváčka, který zdůraznil: „Urban Design Award je jednou z akcí, kterou naše fakulta přispívá k mezinárodnímu zviditelnění ČVUT. To, že vydržela 30 let, mě mimořádně těší a organizátorům i zúčastněným školám gratuluji. A samozřejmě děkuji všem studentům, kteří se do ní přihlašují.“ Předseda poroty architekt Bernard Storch z londýnské architektonické kanceláře PLP Architecture vyzdvihl význam soutěží v architektonické praxi: „Soutěže zvyšují kvalitu naší práce. Je dobře, že se s nimi začíná již během studia architektury, a to, že se v tomto případě jedná o soutěž mezinárodní, je skvělé.“

Tradičně bylo vyhlášení vítězů spojeno také se zahájením putovní výstavy oceněných projektů. „Letos jsme kromě výstav posterů oceněných projektů připravili paralelní promítání dalších soutěžních prací. Chceme návštěvníkům výstavy podat ucelenější obraz o soutěži a motivovat studenty k účasti,“ doplnila koordinátorka soutěže Zuzana Poláková. Projekty byly vystaveny na Fakultě architektury ČVUT v Praze v období 2.–15. 3. 2026, nyní putují na další partnerské univerzity.

Debaty se studujícími, vyučujícími a porotou

Již počtvrté navazoval na ceremoniál předávání cen workshop s oceněnými studenty, ke kterému se připojili i ve-

doucí jejich projektů. Kromě nich diskutovali i porotci Anna Małachowicz z polské Vratislavi, Bernard Storch z Londýna a Dr. Haris Piplaš z ETH Zurich jako zastupující krajinář mezinárodní organizace IFLA. K soutěži podotkl: „Byl jsem potěšen, jak propojujete urbanismus, územní a krajinné plánování. Škoda, že podobných iniciativ není více. Zvažte rozšíření o další univerzity, zájem bude, máte co nabídnout.“

Vedoucí Ústavu prostorového plánování FA ČVUT v Praze doc. Jakub Vorel diskusi mezi autory a jejich školiteli jednoznačně podporuje: „Za jeden z hlavních cílů soutěže považujeme diskusi a vzájemnou inspiraci mezi vyučujícími na různých univerzitách. Také z tohoto důvodu jsme se letos domluvili s kolegy, se kterými léta spolupracujeme, že podáme žádost o grant v Mezinárodním visegrádském fondu, v jehož rámci bychom chtěli podrobněji porovnat metody a způsob výuky urbanismu a územního plánování na našich univerzitách.“

„Soutěž si za 30 let vydobyla pevné místo v kalendáři osmi univerzit ze čtyř zemí, se kterými spolupracujeme. Máme plány na rozšíření počtu zahraničních partnerů, chceme též upravit harmonogram soutěže. Rádi bychom posílili tým pro organizaci a propagaci výstav a workshopů,“ doplňuje na závěr předseda organizačního výboru soutěže Vít Řezáč z pražské Fakulty architektury.

Jak pracovat se zadržováním vody v krajině a současně podtrhnout kvality sídla? Má smysl zakládat nové čtvrti ve městech? Jak by mohla vypadat nová suburbia? Víme dost o tom, jak budou žít přetvořené brownfieldy pro svém dokončení? To vše se dozvíte v záznamu z debaty, který je dostupný na YouTube kanále Ústavu prostorového plánování FA ČVUT v Praze. Galerii oceněných projektů včetně anotací a soutěžních portfolií naleznete na webu <http://urban-designaward.eu>.

1. cena: New Town – Banská Bystrica (Nina Belášová, Victoria Betušová)

Oceněné projekty

1. cena: Nina Belášová, Victoria Betušová – New Town – Banská Bystrica (FAD STU Bratislava, Ústav urbanizmu a územného plánovania, vedoucí ateliéru: Viera Joklová)

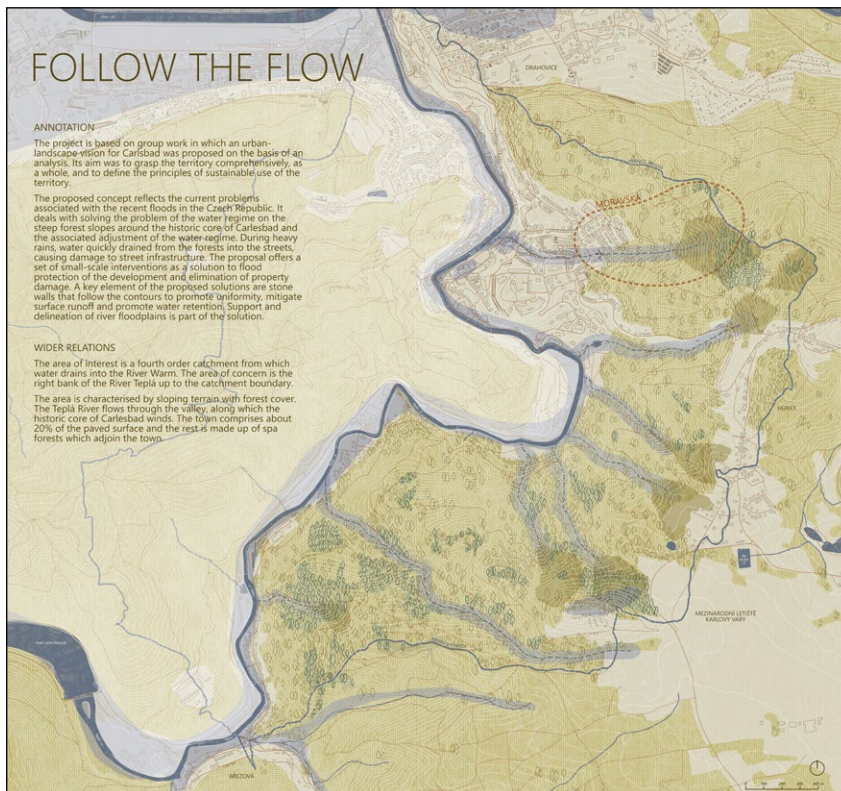
Hodnocení poroty

Projekt The New Town reaguje na situaci, která je známá v mnoha městech střední a východní Evropy. Lokalita nacházející se mimo centrum města obsahuje směs různých urbanistických vrstev – od opuštěného výrobního areálu přes univerzitní nemocnici a kampus až po sportovní zařízení a bydlení různých měřítek. Návrh propojuje tyto fragmentované vrstvy vložím nové rezidenční struktury, která přináší rozmanité typy bydlení a zlepšuje dostupnost klíčových funkcí a služeb se silným důrazem na pěší a cyklistickou dopravu.

Klíčové principy projektu, jako je lidské měřítko, ekologická udržitelnost, propojenost a komunitní život, jsou důsledně uplatňovány, což vede k vytvoření živé obytné čtvrti plynule integrované do stávající, fragmentované městské struktury. Zvláštní pozornost je věnována kvalitě a rozmanitosti veřejných prostranství, která podporují sociální interakci, venkovní rekreaci a komunitní aktivity. Návrh také přirozeně integruje prvky zelené a modré infrastruktury, které podporují biodiverzitu, posilují ekologickou stabilitu a zlepšují místní mikroklima.

Oceněný projekt reaguje srozumitelným a graficky atraktivním způsobem na většinu současných urbanistických výzev a zároveň nabízí flexibilní rámec pro budoucí rozvoj. Může sloužit jako silná reference pro podobné urbanistické situace napříč mnoha evropskými městy.

2. cena: Barbora Husáková – Follow the Flow (FA ČVUT v Praze, Ústav krajinářské architektury, vedoucí ateliéru: Klára Salzmann)

2. cena: Follow the Flow (Barbora Husáková)

Hodnocení poroty

Projekt Follow the Flow se vyznačuje programovou precizností a územní inteligencí. Projekt identifikuje kritickou vlastnost území – hydrologickou zranitelnost na strmých zalesněných svazích v blízkosti historického jádra Karlových Varů – a navrhuje krajinářsko-infrastrukturní řešení přizpůsobené současným klimatickým podmínkám. Prostorová koncepce demonstruje sofistikované čtení terénu jako aktivního činitele. Návrh odmítá pouhé řešení symptomů; místo toho vytváří systém založený na gradientech, který redistribuuje tok, moduluje rychlost a choreograficky vede vodu přes různé prahové situace. Reprezenční aparát projektu komunikuje ucelenou územní vizi, nikoli jen izolovaná dílčí gesta.

Z perspektivy výzkumu v oblasti navrhování, který klade důraz na materiální důsledky a ekologickou výkonnost, je však třeba uvést několik zásadních nedostatků: nejasnost fytotektoniky, nedostatečné hydrologické modelování a nekvantifikovanou výkonnost.

Follow the Flow představuje krajinářskou architekturu v její nejlepší konceptuální a územní podobě: čte místo

3. cena: Revitalization of the Bratislava's Winter's Harbor (Róbert Lipták)

jako dynamický systém, navrhuje infrastrukturu jako ekologické médium a organizuje zásahy napříč různými měřítky. Tyto kvality si zaslouží uznání a odůvodňují udělení 2. ceny. Právě tato citlivost k měřítku a ekologickému systému představuje typ systémového designového myšlení, který naše současná situace vyžaduje.

3. cena: Róbert Lipták – Revitalization of the Bratislava's Winter's Harbor (FAD STU Bratislava, Ústav ekologické a experimentální architektury, vedoucí ateliéru: Martin Uhrík)

Hodnocení poroty

Pokus o přeměnu městského přístavu na multifunkční prostor pro bydlení, služby a kulturu je proveden s velkou lehkostí a zjevnou radostí z navrhování. Práce zaujme především působivými vizualizacemi, zpracovanými v měřítku bližším architektuře než urbanismu. Tyto vizualizace odhalují mimořádně živou a atraktivní vizi. Velmi pozitivně byl hodnocen také detailní návrh spolu s četnými diagramy ilustrujícími funkční řešení, dopravní vazby, systém zeleně a veřejných prostranství. Rozhodnutí vytvořit veřejný prostor v podobě bulváru a využít pozůstatky přístavní zástavby k připomenutí původního charakteru místa je uplatněno konzistentně. Skleněná budova filharmonie a pozůstatky přístavní infrastruktury, obklopené mrakodrapy, vytvářejí monumentální kompozici – možná poněkud ohromující, ale s potenciálem

vytvořit nové centrální místo. Bohatá zeleň, lávky pro pěší umožňující přístup k vodě a nízkopodlažní komerční budovy dodávají některým částem území intimnější, lidštější charakter. To je patrné zejména v kulturní zóně.

V průběhu diskuse a hodnocení se objevily pochybnosti týkající se dopravních vazeb a vztahu návrhu ke kontextu okolí. Porota se nicméně shodla, že jde o mimořádně atraktivní prostorovou vizi, která ukazuje autorův potenciál a estetickou citlivost, nikoli však nutné konkrétní návrh vhodný k realizaci.

Odměna: Faris Jašarević, Jan Stuchlík – Vršovice: Trains, Parks 'n Strolls (FA ČVUT v Praze, Ústav navrhování I, vedoucí ateliéru: Miroslav Cíkáň)

Hodnocení poroty

Projekt byl oceněn za komplexní, avšak jasně strukturovanou reakci na výzvy

Odměna: Vršovice: Trains, Parks 'n Strolls (Faris Jašarević, Jan Stuchlík)

fragmentované městské čtvrti dominované železniční infrastrukturou, která je v návrhu chápána jako reálné místo, nikoli jako prázdná parcela. Návrh systematicky pracuje napříč měřítky: přehodnocuje roli železnice a hlavních koridorů, zpřehledňuje síť místních ulic a průchodů a citlivě přetváří klíčová veřejná prostranství, jako jsou okolí nádraží, stadion Eden a Kubánské náměstí.

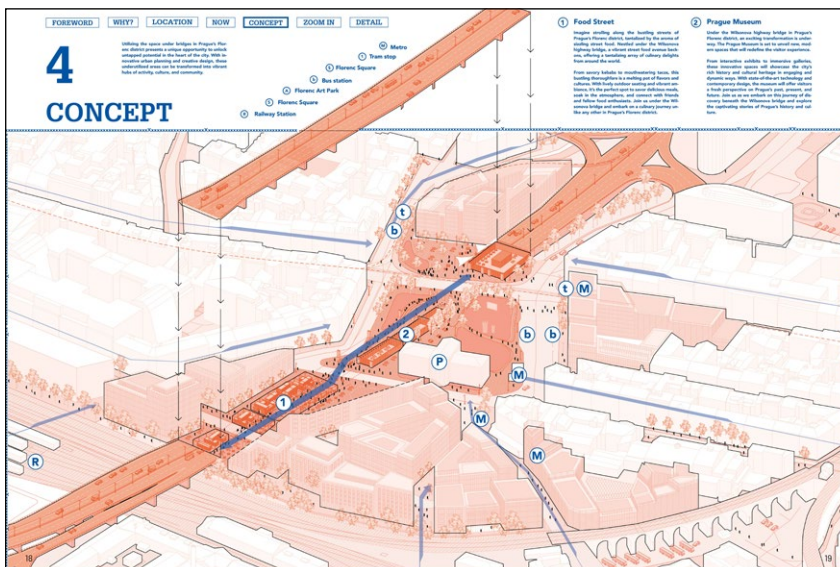
Projekt vyniká schopností organizovat budoucí rozvoj kolem kvalitní veřejné dopravy a zelenomodré infrastruktury, přičemž respektuje stávající městskou strukturu i historickou průmyslovou identitu Vršovíc. Namísto potlačení problematických míst proměňuje nedostatečně využívané plochy v okolí železnice a bývalých industriálních areálů v soustavu přístupných parků a promenád, čímž zlepšuje každodenní podmínky pro současné občany.

Porota zvláště ocenila komplexnost projektu v pozitivním smyslu: mobilita, krajina, veřejný prostor i rozvojový potenciál jsou důsledně integrovány do jednoho čitelného rámce, nikoli řešeny jako oddělená témata. Práce přesvědčivě ukazuje, jak lze klimatickou adaptaci, udržitelnou mobilitu a obnovu citlivou ke kulturnímu dědictví místa propojit do realizovatelné vize, což odůvodňuje udělené ocenění.

Odměna: Grigorii Matiunin – Under Bridge – Florenc (FA ČVUT v Praze, Ústav krajinářské architektury, vedoucí ateliéru: Vladimír Síta)

Hodnocení poroty

Projekt představuje srozumitelný koncept, který adekvátně reaguje na pro-

Odměna: Nikoleta Mitríková – Beyond Suburbia (FAD STU Bratislava, Ústav ekologickej a experimentálnej architektúry, vedoucí ateliéru: Tibor Varga, Lukáš Šíp)

Hodnocení poroty

Projekt Beyond Suburbia byl oceněn, protože přináší skutečně proveditelné a realistické řešení výzev rychle rostoucí příměstské obce. Namísto kreslení idealizovaného masterplanu pracovala autorka s tím, jak území skutečně vypadá: s fragmentovanou vesnicí pod tlakem suburbanizace, která se potýká s problémy mobility, identity a nedostatečné veřejné infrastruktury. Návrh vyniká schopností strukturovat růst kolem železničního uzlu a propojit bydlení, služby a veřejné prostory způsobem, který působí dosažitelně, nikoli jen teoreticky. Modrozelená infrastruktura je využita jako praktický plánovací nástroj – propojuje jezera, otevřenou krajinu a sousední sídla a zároveň posiluje ekologické i rekreační funkce území.

Porota ocenila pečlivě vyvážený vztah mezi každodenními potřebami obyvatel a environmentální odpovědností. Struktura bydlení je promyšleně rozmanitá, reaguje na různé typy domácností a podporuje sociální soudržnost. Mobilita je řešena jasnými a realistickými kroky směřujícími ke snížení závislosti na automobilové dopravě prostřednictvím multimodálních vazeb a dobře dostupných veřejných prostorů.

Adaptace na změnu klimatu, hospodaření s vodou a etapizace rozvoje jsou do konceptu integrovány jako přirozené součásti kvalitního plánování. Návrh vesnici „nenahrazuje“, ale naopak ji posiluje a dává jejímu budoucímu růstu jasnější strukturu.

Celkově projekt poroty přesvědčil svou koncepční srozumitelností, ekologickou citlivostí a ukotvenou, realizovatelnou vizí, která by mohla skutečně usměrňovat reálný rozvoj obce Hviezdoslavov.

*Ing. arch. Zuzana Poláková
koordinátorka soutěže
Ústav prostorového plánování
Fakulta architektury ČVUT v Praze*

Odměna: Under Bridge – Florence (Grigorii Matiunin)

blémy a potenciál daného místa (dnes tvořeného souborem zbytkových prostor podél a pod hlavní dopravní tepnou) a proměňuje je v živý městský prostor – lokální centrum přínosné pro své okolí. Porota ocenila realistickou povahu návrhu i jeho přesvědčivou prezentaci.

V analytické části projekt nabízí kvalitní analýzu lokality a jejího prostorového kontextu, mapuje další projekty v území a identifikuje hlavní výzvy, kterým dnes města čelí – ať už jde o adaptaci na změnu klimatu, efektivní využívání prostoru, hospodaření s energií nebo posilování sociální soudržnosti.

Navržený koncept správně pracuje s prostorovým kontextem jednotlivých míst, logicky je propojuje a navrhuje pro ně vhodné využití. Vedle občanské vybavenosti podél pěší osy pod mostem (food court, výstavní prostor pro sousední muzeum, obchody) rozvíjí také návrh náměstí, parkových ploch a dalších veřejných prostranství. Projekt bohužel nepřináší přesvědčivé prostorové detaily – výkresy „zoom in“ jsou poněkud schematické a nedokáží dostatečně vystihnout charakter jednotlivých míst.

Celkově je však projekt Under Bridge – Florenc kvalitně podloženým konceptem, jehož realizace by vedla k žádoucí pozitivní transformaci daného území.

Odměna: Beyond Suburbia (Nikoleta Mitríková)